Zhotovitel hliněných staveb – omítkář / zhotovitelka hliněných staveb – omítkářka (kód: 36-112-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Zhotovitel hliněných staveb
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve stavební projektové dokumentaci a čtení prováděcí výkresové dokumentace hliněných staveb	3
Orientace v materiálech pro hliněné omítky	3
Orientace v technologii zhotovování hliněných omítek	3
Zhotovování vnitřních hliněných omítek	3
Zhotovování vnějších hliněných omítek	3
Zhotovování hliněných omítek stropů	3
Stavba pomocného pracovního lešení, práce na lešení	3
Výpočet spotřeby materiálů	3
Orientace v předpisech BOZP, PO a hygieny práce při stavebních činnostech	3
Orientace v recyklaci hliněných a ostatních stavebních hmot a v nakládání s odpady	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve stavební projektové dokumentaci a čtení prováděcí výkresové dokumentace hliněných staveb

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst projektovou dokumentaci hliněné stavební konstrukce	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Zhotovit jednoduchý náčrtek stavebního detailu hliněné stavby podle zadání s vysvětlením	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v materiálech pro hliněné omítky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní suroviny (hlíny) používané pro hliněné omítky, jejich vlastnosti, bezpečné uložení na stavbě a použití	Písemné a ústní ověření
b) Popsat složení hliněných materiálů, jejich vlastnosti a úlohu jílových minerálů	Písemné a ústní ověření
c) Popsat polní a laboratorní testy hlíny; podle zadání předvést 2 polní testy	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat další materiály používané do hliněných směsí (ostřivo, příměsi, přísady), úloha vláknitých materiálů	Písemné a ústní ověření
e) Popsat druhy hliněných omítek zhotovovaných ze složek na stavbě a průmyslově vyráběných	Písemné a ústní ověření
f) Popsat rozdíl složení hliněných směsí pro ruční a strojní omítání	Písemné a ústní ověření
g) Popsat způsoby přípravy směsí na hliněné omítky z místních hlín, připravit vzorek	Praktické předvedení
h) Provést zkušební vzorky 0,3 x 0,3 m na stěně	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Popsat dopravu materiálů a jejich bezpečné uložení na stavbě	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technologii zhotovování hliněných omítek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat historický vývoj hliněných omítek	Písemné a ústní ověření
b) Popsat druhy podkladů pro hliněné omítky	Písemné a ústní ověření
c) Popsat přípravu podkladů pro hliněné omítky	Písemné a ústní ověření
d) Popsat možnosti použití omítek pro různé druhy prostředí	Písemné a ústní ověření
e) Popsat zhotovování hliněných omítek na různé druhy podkladů (hliněné, cihelné, silikátové, dřevěné, z desek cementových, sádrokartonových, aj.)	Písemné a ústní ověření
f) Popsat měřicí pomůcky pro měření rovinnosti a svislosti podkladu a hliněné omítky	Písemné a ústní ověření
g) Popsat ochranu vnějších hliněných omítek před povětrnostními vlivy	Písemné a ústní ověření
h) Popsat příčiny poruch omítek a možnosti provedení oprav	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování vnitřních hliněných omítek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup zhotovení vnitřní hliněné omítky podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit nářadí a pracovní pomůcky pro omítání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Upravit podklad na ploše min. 2 m²	Praktické předvedení
d) Připravit hliněnou směs na omítku z místní hlíny	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zhotovit vnitřní hliněnou omítku na ploše min. 2 m² s koutem, rohem a ostěním otvoru	Praktické předvedení
f) Zkontrolovat rovinnost povrchu omítky a její sprašnost	Praktické předvedení
g) Dodržet pravidla BOZP a hygieny práce	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování vnějších hliněných omítek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup zhotovení vnější hliněné omítky podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit nářadí a pracovní pomůcky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Upravit podklad na ploše min. 2 m²	Praktické předvedení
d) Připravit hliněnou směs na omítku z místní hlíny	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zhotovit vnější hliněnou omítku na ploše min. 2 m² s ostěním otvoru	Praktické předvedení
f) Zkontrolovat rovinnost povrchu omítky a její sprašnost	Praktické předvedení
g) Upravit povrch omítky proti povětrnostním vlivům podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Dodržet pravidla BOZP a hygieny práce	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování hliněných omítek stropů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup zhotovení hliněné omítky stropu podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit nářadí a pracovní pomůcky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Upravit podklad na ploše min. 2 m²	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Připravit hliněnou směs na omítku z místní hlíny	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zhotovit hliněnou omítku stropu na ploše min. 2 m² s fabionem	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Zkontrolovat rovinnost povrchu omítky	Praktické předvedení
g) Dodržet pravidla BOZP a hygieny práce	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stavba pomocného pracovního lešení, práce na lešení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat běžné druhy lešení	Písemné a ústní ověření
b) Postavit pomocné pracovní lešení podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit ukládání materiálů na lešení z hlediska únosnosti lešení a BOZP	Ústní ověření
d) Dodržet pravidla BOZ při práci na lešení (NV 362/2005 Sb.)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výpočet spotřeby materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat výměry omítek - objem a hmotnost - z údajů zjištěných ve výkresové dokumentaci nebo naměřených na stavbě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vypočítat spotřebu materiálu podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v předpisech BOZP, PO a hygieny práce při stavebních činnostech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zásady BOZP a PO na staveništi (NV 362/2005 Sb., zákon 133/1985 Sb.) a podmínky hygieny práce při stavebních činnostech	Písemné a ústní ověření
b) Popsat osobní ochranné pracovní prostředky a způsoby jejich použití	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v recyklaci hliněných a ostatních stavebních hmot a v nakládání s odpady

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat klasifikaci a třídění odpadů, vysvětlit důvody recyklace stavebních hmot	Ústní ověření
b) Vysvětlit způsoby likvidace a recyklace odpadů na staveništi a nakládání s odpady	Ústní ověření
c) Popsat způsoby recyklace hliněných stavebních hmot	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/zhotovitel-hlinenych-stav#zdravotni-zpusobilost).

Při ověřování odborných způsobilostí musí být dodržovány tyto právní předpisy:

- NV č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů
- další nově vydané právní předpisy a technické normy a změny platných právních předpisů a technických norem, které vstoupily v platnost v době platnosti hodnoticího standardu PK.

Uchazeč musí být vybaven vlastním pracovním oděvem, obuví a osobními ochrannými pracovními prostředky (OOP), odpovídajícími prováděným pracím. OOP, které uchazeč nemohl předpokládat z důvodu neznalosti konkrétního pracoviště, zajistí autorizovaná osoba.

Při praktickém předvedení je hodnocena organizace práce, volba a dodržování předepsaných technologických a pracovních postupů, volba a používání nářadí, zařízení a pracovních pomůcek, kvalita provedení prací, dodržování předpisů BOZP, PO a hygieny práce, používání osobních ochranných pracovních prostředků.

Při způsobu ověření "ústní ověření" uchazeč odpoví ústně.
Při způsobu ověření "praktické předvedení s ústním ověřením“ uchazeč v průběhu praktického předvádění nebo po jeho ukončení doplňuje činnosti ústním výkladem a zodpoví případné doplňující otázky zkoušejících.
Při způsobu ověření "písemné a ústní ověření" uchazeč písemně a ústně odpoví na otevřené otázky zkoušejících.

Autorizovaná osoba musí zajistit uchazeči pomoc další osoby (osob) při plnění kritérií praktickým předvedením v kompetencích: Zhotovování vnitřních omítek, Zhotovování vnějších omítek, Zhotovování omítek stropů, Stavba pomocného pracovního lešení, práce na lešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání 36-67-H/01 Zedník, nejméně 5 let praxe v oblasti zhotovování hliněných staveb.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání 36-47-M/01 Stavebnictví, zaměření pozemní stavby, nejméně 5 let praxe v oblasti zhotovování hliněných staveb.
c) Vysokoškolské vzdělání stavebního směru nebo architektury, nejméně 5 let praxe v oblasti zhotovování hliněných staveb.
d) Odborná kvalifikace pro výkon povolání učitele odborného výcviku podle § 9 odst. 5 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, v oborech vzdělání 36-67-H/01 Zedník nebo 36-67-E/01 Zednické práce nebo 36-67-E/02 Stavební práce, nebo jim odpovídajících předcházejících či navazujících oborech vzdělání podle NV č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, nejméně 5 let praxe v povolání učitele odborného výcviku ve výše uvedených oborech vzdělání a prokazatelná praxe v oblasti hliněných omítek.
e) Držení osvědčení o získání profesní kvalifikace 36-112-H Zhotovitel hliněných staveb – omítkář / zhotovitelka hliněných staveb – omítkářka, nejméně 5 let praxe v oblasti zhotovování hliněných staveb.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Vybavení pro praktickou část ověřování kompetencí:
- pracovní prostory nebo staveniště, kde lze ověřit požadované kompetence
- měřidla: dřevěný metr dl. 2 m, olovnice, přímá lať, popř. laserová měřicí zařízení
- nářadí a zařízení: míchadlo, kolečko stavební, lopata, nádoby na maltu, zednická lžíce, zednické spárovačky, zednická naběračka, hladítko dřevěné, ocelové, plstěné, novodurové, štětka, hladítko japonské, špachtle
- materiály: hliněné materiály pro omítky (místní hlíny, průmyslově vyráběné směsi), příměsi do malt, pigmenty, materiály pro konečnou úpravu omítek
- lešení
- zařízení pro dopravu stavebních materiálů včetně obsluhy
- zdroj el. energie 230 V
- zdroj vody
- úklidové a čisticí prostředky
- ochranné pracovní pomůcky
- prostor na shromažďování, resp. likvidaci odpadů.

Vybavení pro teoretickou část ověřování kompetencí:
- místnost se stoly a židlemi
- PC s kancelářským SW
- kancelářský papír
- kreslicí a rýsovací pomůcky
- poměrové pravítko.

Přístup (dálkový nebo materiály v tištěné podobě) k věcně dotčeným zákonům, vyhláškám, předpisům:
- NV č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů
- další nově vydané právní předpisy a technické normy a změny platných právních předpisů a technických norem, které vstoupily v platnost v době platnosti hodnoticího standardu PK.

Pomocný personál.
Hygienické zařízení.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 20 až 24 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 120 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce řemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Žabičková Ivana, doc. Ing., CSc., OSVČ
Vejpustek Zdeněk, důchodce
Nebesař Bohdan, OSVČ
Netík Ondřej, OSVČ